

ВИКОРИСТАННЯ ПОКАЗНИКІВ ЗВІТУ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРИ ОЦІНЦІ ЕФЕКТИВНОСТІ КАПІТАЛУ

Серед показників ефективності діяльності господарюючого суб'єкта важливе місце за умов ринку посідають показники ефективності використання капіталу, які відображають швидкість (прискорення або уповільнення) руху капіталу та його віддачу.

У Звіті про фінансові результати виділяються наступні основні показники, які тісно пов'язані з базовим поняттям (показниками) балансу:

- чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);
- валовий прибуток;
- фінансові результати (прибуток) від операційної діяльності;
- фінансові результати (прибуток) від звичайної діяльності до оподаткування;
- фінансові результати (прибуток) від звичайної діяльності;
- чистий прибуток.

Після розмежування статей і розділів активу і пасиву балансу, можна виділити наступні основні показники: необоротні активи (основний капітал); оборотні активи (капітал); власний капітал; позиковий капітал; загальний капітал (сума балансу).

Таким чином, постає питання, які саме показники звіту про фінансові результати співвідносити з певними показниками балансу. На базі чого оцінювати валовий прибуток: орієнтуватися на власний капітал, суму балансу (загальний капітал) чи основний капітал? Таке ж саме питання стосується і прибутку від операційної і звичайної діяльності, чистого прибутку.

Серед показників ефективності діяльності господарюючого суб'єкта важливе місце за умов ринку займають показники ефективності використання капіталу, які відображають швидкість (прискорення або уповільнення) руху

капіталу та його віддачу. У світовій практиці широкого застосування набув узагальнюючий показник міри ефективності використання капіталу – прибутковість (дохідність, рентабельність).

Загальна концепція розрахунку показника прибутковості визначається відношенням показника прибутку до капіталу, що інвестується, і розраховується за формулою

$$КП = П/К, \quad (1)$$

Де: КП – коефіцієнт прибутковості;

П – прибуток;

К – капітал.

На сьогодні не існує єдиного загальноприйнятого показника ефективності капіталу для розрахунку коефіцієнта прибутковості. У чисельнику формули може бути балансовий, операційний або чистий прибуток, у знаменнику – середні показники загального, основного або оборотного капіталу. Таким чином, можна знайти коефіцієнт прибутковості загального, власного, основного, оборотного та інших капіталів. Питання полягає у виборі бази розрахунку показника прибутковості.

Рентабельність сукупного капіталу (РСК) визначає операційну ефективність всього підприємства. Коефіцієнт вираховується шляхом співвіднесення показника прибутку від операційної діяльності (ПОД) до загального капіталу (ЗК) (суми балансу) і виражається у відсотках:

$$РСК = ПОД / ЗК * 100\% \quad (2)$$

Слід зазначити, що на чистий прибуток підприємства впливають доходи і витрати від участі в капіталі, інші фінансові доходи і витрати, надзвичайні доходи та витрати, тобто доходи і витрати від інших видів, ніж основна операційна діяльність. Тому ми вважаємо недоцільним в чисельнику розрахунку РСК застосовувати чистий прибуток.